

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **I. V.**, zastoupené Mgr. Dagmar Dřímalovou, advokátkou se sídlem Praha 6, Muchova 9/223, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 11 Az 46/2004-32, ze dne 18. 11. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností ze dne 6. 12. 2004 napadla žalobkyně (dále jen stěžovatelka) v záhlaví citovaný rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM–2294/VL-18-P22-2001, ze dne 14. 5. 2004. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovatelce udělen azyl v České republice z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanoveních § 12, § 13 odst. 1, 2 a §14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Žalovaný zároveň ve výroku rozhodnutí rozhodl, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podala žalobkyně dne 23. 6. 2004 žalobu k Městskému soudu v Praze, kde namítala, že napadené rozhodnutí je ve výroku nesprávné, neboť správní orgán na podkladě shromážděných důkazů nesprávně posoudil skutkový stav věci dle zákona o azylu. Zejména pak žádala soud, aby přehodnotil stanovisko správního orgánu s ohledem na ustanovení § 14 azylového zákona.

O žalobě rozhodl Městský soud v Praze napadeným rozsudkem tak, že žalobu jako nedůvodnou zamítl. Vzhledem k důvodům, které stěžovatelka v průběhu správního řízení uvedla, se soud první instance zabýval především otázkou, zda jsou v případě stěžovatelky splněny podmínky uvedené v ust. § 12 zákona o azylu. S ohledem na další námitku stěžovatelky se pak vypořádal rovněž s otázkou, zda nejsou v daném případě dány okolnosti zvláštního zřetele hodné, které by odůvodňovaly udělení azylu dle § 14 zákona o azylu.

Shodně s názorem žalovaného dospěl soud k závěru, že žádné ze stěžovatelčiných tvrzení nelze podřadit pod skutečnosti, které jsou v ust. § 12 azylového zákona uvedeny jako skutečnosti odůvodňující udělení azylu. Není jím ani pronásledování ze strany soukromých osob, ani snaha o legalizaci pobytu stěžovatelky na území České republiky poté, kdy neměla k dispozici vlastní osobní doklady.

Co se týče podmínek udělení humanitárního azylu, vzal Městský soud v Praze za prokázané, že se žalovaný touto otázkou z vlastního podnětu zabýval, leč žádný důvod zvláštního zřetele hodný, který by udělení azylu dle § 14 odůvodňoval, neshledal. Dále soud v této souvislosti poukázal na skutečnost, že posouzení, zda důvody, které žadatel o azyl v průběhu řízení uvádí, neobsahují důvod zvláštního zřetele hodný, je plně na úvaze správního orgánu a soudu zde přísluší pouze posoudit, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené jeho správnímu uvážení zákonem.

V podané kasační stížnosti stěžovatelka uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka především tvrdí, že soud ve vztahu k předmětné věci nesprávně posoudil ust. § 12 zákona o azylu, jelikož nevyhodnotil situaci žalobkyně jako odůvodňující strach z pronásledování ve smyslu písmena b) tohoto ustanovení. Stěžovatelka dále namítá, že soud i správní orgány zjišťovaly situaci v zemi původu obecně, vycházeje při tom ze zpráv Ministerstva vnitra Velké Británie o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině za roky 1999 a 2003 a z aktuálních informací ČTK o situaci na Ukrajině, nikoliv však s ohledem na konkrétní okolnosti a popis situace v bydlišti stěžovatelky, v čemž je pak spatřován důvod kasační stížnosti dle ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Stěžovatelka rovněž opakovaně namítá, že dle právního řádu Ukrajiny pozbyla, resp. nikdy nenabyla státního občanství Ukrajiny, a tudíž by ji tato země nepřijala, což vnímá jako důvod zvláštního zřetele hodný dle ust. § 14 zákona o azylu. Dle názoru stěžovatelky je pak dána i překážka vycestování, neboť je v zemi původu ohrožena na životě a zdraví. Stěžovatelka proto navrhuje, aby napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu zrušeno a věc vrácena Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém se ztotožňuje s napadeným rozsudkem soudu. Kasační stížnost považuje za nedůvodnou a stejně tak i návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Rozsudek byl žalobkyni doručen dne 2. 12. 2004 (zjištěno z doručenky založené v soudním spise), kasační stížnost byla podána osobně dne 6. 12. 2004. Stěžovatelka je zastoupena advokátem.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu na území České republiky podala stěžovatelka dne 16. 3. 2001, přičemž tuto odůvodnila tím, že jí bylo v zemi původu vyhrožováno a že zde byla

pomlouvána neznámými osobami, které vylepovaly plakáty označující ji hanlivými názvy. Má za to, že motivem uvedeného jednání byly podnikatelské aktivity stěžovatelčiny matky. V roce 1997 byla zavražděna manželka bratra stěžovatelky, později byl několikrát zbit i její bratr. V bytě, ve kterém bydlela, byl založen požár.

V pohovoru k žádosti o udělení azylu ze dne 2. 4. 2004 stěžovatelka rovněž uvedla, že přicestovala do České republiky se svou matkou a bratrem již v lednu 1999 poté, co v zemi původu prodali dům i veškerý majetek. Žádost o udělení azylu pak stěžovatelka podala po více než dvou letech pobytu na území České republiky, kdy u ní, po dosažení 16 let věku, vyvstala potřeba osobních dokladů.

Ve spise jsou založeny i zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie o situaci na Ukrajině za roky 1999 a 2003 a rovněž aktuální zprávy ČTK.

Výše uvedené skutečnosti pak posoudil Nejvyšší správní soud následovně: Tvrzení o pronásledování matky a bratra stěžovatelky nejsou z hlediska splnění podmínek udělení azylu stěžovatelkou relevantní. Samotné stěžovatelky se bezprostředně dotýká pouze pomluva vylepováním plakátů označujících ji hanlivými názvy. Je zřejmé, že se zde jedná o problémy se soukromými osobami, které nemohou být posuzovány jako pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu. Zákonodárce v daném ustanovení implementoval ustanovení čl. 1 odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, přijaté v Ženevě dne 28. 7. 1951 a Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků, přijatého v New Yorku dne 31. 1. 1967, z něhož zřetelně vyplývá, že se musí jednat o represi ze strany státu z důvodu příslušnosti k určité společenské vrstvě, resp. sociální skupině. V daném případě se o takovou státní represi nejednalo, proto je nutno odmítnout i mylné přesvědčení stěžovatelky, že právě uváděné jednání soukromých osob lze podřadit pod důvody pro udělení azylu. V neposlední řadě pak zjevně nebylo toto jednání motivováno stěžovatelčinou rasou, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo tím, že by zastávala určité politické názory, jak má výše citované ustanovení na mysli.

Ani stěžovatelkou uváděnou potřebu dokladů po dosažení věku 16 let nelze považovat za právně relevantní. Jak již opakovaně Nejvyšší správní soud judikoval, „potřeba legalizace pobytu žadatele o udělení azylu, není zákonným důvodem pro udělení azylu“ (rozsudek NSS č. j. 7 Azs 138/2004 - 44).

Z výše uvedeného pak vyplývá, že důvod kasační stížnosti dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) v předmětné věci není dán. Nesprávné právní posouzení věci totiž spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána norma odpovídající, je však následně nesprávně vyložena či aplikována. K žádnému takovému pochybení ovšem v předchozím řízení nedošlo.

K tvrzení stěžovatelky, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, resp. je s nimi v rozporu, je třeba poznamenat, že vedle zpráv Ministerstva vnitra Velké Británie o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině za roky 1999 a 2003 a aktuálních informací ČTK o situaci na Ukrajině vzal správní orgán v potaz všechny informace a skutečnosti stěžovatelkou v azylovém řízení tvrzené, a z takto zjištěného skutkového materiálu, pro potřeby věci naprosto dostačujícího, vyvodil adekvátní skutkový závěr. Z uvedeného tak vyplývá, že ani důvod kasační stížnosti dle ust. § 103 odst. 1 písm. b) nelze považovat za naplněný.

Co se týče otázky neexistence stěžovatelčina ukrajinského státního občanství jako případné okolnosti zvláštního zřetele hodné ve smyslu ust. § 14 zákona o azylu, uvádí Nejvyšší správní soud, že není logicky možné, aby Městský soud v Praze přezkoumával způsob rozhodnutí správního orgánu o otázce, která tomuto orgánu nebyla vůbec ke zvážení předložena. Formálně je pak třeba dát za pravdu Městskému soudu v Praze, když toto tvrzení odmítl jako opožděné z důvodu nutnosti respektovat zásady koncentrace řízení obsažené v ust. § 71 odst. 2 s. ř. s., neboť nebylo uplatněno ve lhůtě zde stanovené.

V rámci poznámky obiter dictum Nejvyšší správní soud uvádí, že bez ohledu na uvedené nemá předmětné stěžovatelčino tvrzení oporu v právu, když dle čl. 8 zákona o ukrajinském občanství stěžovatelka nepochybně občankou Ukrajiny je. Z čl. 18 citovaného zákona vyplývá, že stěžovatelka by pozbyla u. občanství, resp. by jej byla zbavena pouze za předpokladu, že by se tohoto občanství zřekli její rodiče, či v posléze uvedeném případě zřekla-li by se tohoto její matka. Je zřejmé, že uvedené stěžovatelčino tvrzení za této situace nelze považovat za okolnost zvláštního zřetele hodnou ve smyslu ust. § 14 azylového zákona.

Výše uvedené závěry se pak vztahují rovněž na způsob, kterým bylo rozhodnuto o otázce překážky vycestování podle ust. § 91 odst. 1 zákona o azylu.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek netrpí vadami podřaditelnými ustanovením § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

S přihlédnutím k ust. § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 7. prosince 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu